

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

11-12

2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 1302 sahifa, 5-dekabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori
Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori
Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori
Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlrat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent Arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Nomozova Qumri isoyevna GF universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), dotsent
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Взаимодействие реального и финансового сектора экономики в современных условиях.....	12
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Зайнутдинова Умида Джалаловна	
Развитие исламских банковских продуктов в коммерческих банках.....	19
Иноятова Камола Фуркатовна	
Kreditlashda risklarni boshqarish usullaridan foydalanish.....	23
Abdullayeva Sharbat, Abdullayeva Nozima	
Korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatdagi raqobatdoshligini ta'minlashda marketingdan foydalanish.....	29
Axmedov Ikrom Akramovich	
Hududlarda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning zamonaviy tahlili	36
Butaboyev Maxamadjon, Gaibnazarova Zumrat Talatovna	
Yashil iqtisodiyotga o'tishda xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda qo'llash imkoniyatlari	41
Yavmutov Dilshod Shoyimardonkulovich	
Zamonaviy ekoshaharlar barpo etish va uni tatbiq etish zaruriyati.....	47
Zikrullayev Valixon G'aybullayevich	
Indian Festivals and Nature Conservation: Connecting People for Sustainability	52
Nigora Saidmuradova Aslamovna, Anil Kumar	
Financing clean energy projects in different ways.....	59
Botirov Azamat Axmedovich, Fayziyev Samandar Sobri ogli	
Теоретические основы развития социальной инфраструктуры.....	67
Алимова Муниса Юльчиевна	
O'zbekistonda tadbirkorlik subyektlarining raqamli marketingdan foydalanish holati va rivojlanish tendensiyalari.....	71
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
Aholiga bank xizmatlarini ko'rsatish tizimini takomillashtirish	81
Uskanov Eldor	
Investitsiya loyihalarini islom moliya instrumentlari orqali moliyalashtirish yo'llari	86
Haydarov O'ral Axmadovich	
"Yashil" iqtisodiyotga o'tishda esg omillar asosida investitsiya kiritishning o'rni va ahamiyati	93
Nosirov Egamqul Ismailovich	
"Enesses" MChJ da marketing muhitini tahlil qilish va takomillashtirish.....	100
Musyeva Shoirazimovna	
Использование информационных и коммуникационных технологий в совместных образовательных программах: проблемы и решения.....	107
Ташева Севара Равшановна	
Iqtisodiy globallashtirishning nazariy asoslari.....	111
Abduraxmonov Farxod Abdufarmonovich	
Sanoat korxonalari samaradorligini oshirishning nazariy-amaliy asoslari.....	117
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich	
Fiskal siyosat va soliq to'lovchilar faoliyatini tartibga solishning nazariy masalalari	122
Isroilov Bohodir Ibragimovich, To'rayev Alijon Akmal o'g'li	
Bank daromadlarini oshirishda masofaviy bank xizmatlarini tutgan o'rni.....	128
Xudoyorov O. O.	
Elektron savdo korxonalarida buxgalteriya hisobini tashkil etish	132
Po'latov Xudoyberdi O'ktamovich	
Ekonometrik modelashtirish asosida mavsumiylikning turistik mahsulotlar ishlab chiqarishga ta'sirini kamaytirish usullari.....	135
Xamzayeva Dildura Samarovna	
Yuridik shaxslar soliq yukining shakllanish omillari va uni optimallashtirish muammolari	141
Abduturopov Jasurbek Nozimjonovich	
Tadbirkorlik risklari tavsifi va tasniflashning nazariy masalalari	148
Bektemirov Abdumalikovich	
Urban farming.....	151
Ahmedova Ziyodahon Saydulloxon qizi, Askarov Hasanboy Holdorovich	
A Foreign Experience of Forming Small Business and Private Entrepreneurship Infrastructures (An Example of Usa).....	153
Kosimov Sardor Dilmurodovich, Akbarov Abdulkhamid Akmal ogli	

Principal Protected Notes on the credit rating of National Bank of Uzbekistan	159
Abdug'aniyev Abdulaziz Alisher o'g'li	
Features and Challenges of Digital Transformations in the Service Sector	164
Kurbanova Maftuna Lazizovna	
Kichik biznes va tadbirkorlikning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.....	170
Kurbonov Jasurbek Pozilovich	
Jamoat transport tizimini raqamli texnologiyalarni joriy etish va ulardan foydalanishning dolzarbligi.....	173
Kushakova Ma'mura Narimanovna	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	176
Nosirov Javlonbek Jamoliddin o'g'li, Raxmatov Ziyodullo Nosirovich	
Financing clean energy projects in different ways	179
Botirov Azamat Axmedovich, Fayziyev Samandar Sobri ogli	
O'zbekistonning mehnat migratsiyasidagi hamkorligi haqida ba'zi mulohazalar (Qozog'iston va Rossiya misolida)	187
Azamatova Gulmira Bayirbekovna	
Assessment of management effectiveness in ensuring economic and financial stability	191
Akramova Aziza Abduvohidovna	
Международное сотрудничество Республики Узбекистан в сфере образования	196
Жамалова Гулнора Гуломовна, Айматова Фарида Хуразовна	
O'zbekistoning ekologik muammolariNI bartaraf etish va yashil iqtisodiyotga o'tish yo'nalishlari.....	202
Aliyev Azim Tolip o'g'li	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё.....	205
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли	
Qashqadaryo viloyatida tabiiy resurslardan foydalanish istiqbollari	211
Xo'janova Gulshoda Otamurodovna	
Raqamli marketing strategiyalarining raqamli iqtisodiyotda iste'molchilar xulq-atvoriga ta'sirini tahlil qilish.....	214
Raxmatova Sitara Shuxratjon qizi	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarida masofaviy bank xizmatlarini takomillashtirish.....	221
Xudayberganova Zarofat Zaxidovna	
O'zbekistonda kichik va o'rta biznesni rivojlantirishda ichki va tashqi muhit.....	227
Saypullayev Ilhomjon Abduraxmonovich	
Buxgalteriya axborotining sifat tavsiflari	233
Raxmatova Shaxnoza Shukurovna	
Роль и значение логистики в развитии коммерческой деятельности торговых предприятий	240
Маматкулова Шоира Джалоловна	
Uzum yetishtirishning tashkiliy-huquqiy munosabatlari va sohani rivojlantirish imkoniyatlari.....	245
Boltayev N. N.	
Tashqi savdo jarayonlarini tashkil qilishning nazariy uslubiy asoslari.....	249
Qurbonov A. U.	
Korxonalarda pul mablag'lari auditini takomillashtirish yo'llari.....	254
Karamatova Noiba Xusniddinovna	
Kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini o'ziga xos xususiyatlari.....	259
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
Агротуризм как источник дополнительного дохода для фермеров в самаркандской области.....	263
Анваров Нодир Аллаёрович, Назарова Раъно Рустамовна	
Tijorat banklari faoliyatida islomiy bank xizmatlarini rivojlantirish istiqbollari	272
Absamatov Askar Ergashovich	
Kichik biznes subyektlari faoliyatida mikromoliyaviy xizmatlar ko'rsatishning zamonaviy holati.....	277
Yusupov Abbosxon Aliyevich	
The Experience of The Japanese State in Increasing Investment Activity in Uzbekistan	285
Satoshi Sugahara, Ochilov Bobur	
Paxta-to'qimachilik klasterlarida sotish baholarining tahlili.....	292
Nazarova Maryam Sharipovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna	
Tadbirkorlik subyektlari eksportida raqamli platformalardan foydalanish strategiyalari.....	297
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
Tijorat banklarida xalqaro iqtisodiy sanksiyalar va eksportga taqiqlar bilan bog'liq risklarni baholash va kamaytirish matritsasining metodologiyasi	304
Keldiyorov Shohruh Ilyos o'g'li	

Sotish jarayonlari hisobini buxgalteriya hisobining xalqaro standartlari asosida takomillashtirish.....	308
Eshmuradov Ulug'bek Tashmurotovich	
Tijorat banklari faoliyatida transformatsiyalanish jarayonlarining asosiy yo'nalishlari.....	313
Bekmurodov Abbos Amiriddinovich	
Agroklastarlarda moliyaviy natijalar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish masalalari.....	318
Alikulov Abdimo'min Ismatovich, Toshpulatov Jalil Baxodirovich	
Tijorat banklarida investitsiya siyosatini amalga oshirishning muhim jihatlari.....	324
Abiyev Davron Ilxomovich	
Проблемы и решения при оптимизации финансового моделирования деятельности предприятия	331
Юлдошева Гулноза Абдинабиевна	
Hududiy iqtisodiy xavfsizlik va uning asosiy xususiyatlari.....	336
Raximov E. N.	
Boshqarish sifatining iqtisodiy mohiyati va uni rivojlantirish masalalari	343
Shoyev Davronbek Axmadjonovich, Ahmadjonova Gulsanam	
Важность данных о движении затрат для повышения эффективности управления предприятием.....	346
Расулова Ш. X.	
Korxonalar daromadlariga ta'sir qiluvchi risklarning tahlili	351
Sa'dullayev Oybek Turdiali o'g'li	
Xalqaro standartlar asosida daromadlar hisobini tashkil etish.....	364
Abdusaidov Sanjar Jaloliddin o'g'li	
Выработка страховой системы защиты владельцев депозита.....	368
Узакова Камола Бехзодовна	
Обзор законодательных и регуляторных положений по введению и регулированию Исламской банковской деятельности в юрисдикции Республики Казахстан	372
Ёркулов Умиджон	
Перспективы развития производства и экспорта плодоовощной продукции в Узбекистане	378
Узганбаева Дилноза Тохтасиновна	
Перспективы развития государственного управления высшим образованием в условиях функционирования рынка	382
Умаров Диёр Равшанович	
O'zbekiston moliya tizimida mahalliy moliyaning o'ziga xos xususiyatlari	388
Turopova Nigora Xolmurod qizi	
Qishloq joylarda xizmat ko'rsatish sohasi orqali aholini ish bilan bandligini ta'minlash istiqbollari.....	393
Taylakova Dilafro'z Baymamatovna	
Увеличение привлекательности инвестиций в туристической отрасли через стратегическое финансирование	399
Хусниддинов Нуриддин	
Agrobiznesni innovatsion rivojlantirish loyihalarini moliyalashtirishning metodologik asoslari.....	402
To'ychiyev Abduraxmon G'ofurovich	
Virtual bank – kelib chiqishi va moliyaviy xizmatlar kelajagi.....	406
Nabiyeva Feruza Odilovna	
Проблемы и перспективы развития депозитных операций коммерческих банков Республики Узбекистан	411
Холмирзаев Эльбек Бахтиерович	
Smart-shartnomalar – raqamli marketingning zamonaviy texnologiyalaridan biri sifatida	415
Yahyojonov N. B.	
Banklarda depozit operatsiyalarini hisobini yuritish tartibi.....	420
Mirzayeva Xilola Jaloliddin qizi	
Kichik biznes korxonalariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning iqtisodiy samaradorligi	424
Mamanazarova N. J., Jamilova N. X.	
Проблемы привлечения финансирования за счет корпоративных облигаций	429
Рахмедова Мадинахон Нусрат кизи	
Формирование финансовой стратегии местных бюджетов	433
Примова Н. И.	
Xizmat ko'rsatish korxonalarini soliqqa tortishning dolzarb muammolari va ularning yechimlari	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
O'zbekistonda hududlar kesimida raqamli iqtisodiyotning rivojlanish holati.....	445
Uralov Baxtiyor Maxmudovich, Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
Experience of Islamic financial organizations in CIS countries and opportunities to use it effectively in Uzbekistan	450
Sattarova Dilfuza Dilshodbekovna	

Qashqadaryo viloyati hududlarining vertikal o'sish holati va xususiyatlari	456
Erkayeva Gulbaxor Panjiyevna, Raximova Madina Shuxrat qizi	
Innovatsion o'sishga inson kapitali ta'sirining zamonaviy yondashuvlari.....	462
Ostanov Egamberdi, Ostanova Mashxura Egamberdiyevna	
Kapital bozorida institutsional investorlar sifatida sug'urta kompaniyalari ishtiroki	466
Omonov Sardor O'lmasovich	
Tadbirkorlik subyektlarining raqamli transformatsiyasining asosiy va muhim jihatlari.....	472
Nutfulloyev Tolib G'olib o'g'li	
Korxonalarda korporativ madaniyatni rivojlantirish asoslari.....	478
Sadikova Muslima Alisher qizi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari (MHXS)ga muvofiq moliyaviy hisobotlarni tuzish usullari.....	483
Sabirova Zaynab Qadambayevna	
Фондовые рынки и финансовая грамотность: путь к финансовому осознанию	488
Режаббаев Сарвар Умархонович	
Turistik korxonalarda yashil innovatsion mahsulotlar orqali samaradorlikni oshirish.....	491
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Milliy kapital bozorida korporativ qimmatli qog'ozlar amaliyoti tahlili.....	497
Otaxonova Shohyora	
Aholining turmush farovonligini yashlashning ijtimoiy-iqtisodiy masalalari	502
Qobilova Shaxnoza	
Surxondaryo viloyatida sug'oriladigan yerlardan foydalanish holatining statistik tahlili	505
Sharifi Abdul Fatah	
Economic and Social Significance of Personnel Management in Manufacturing Enterprises: A Dual Dimension Analysis.....	512
Sarimsakov Baxtiyor Rahmonjanovich	
Samarqand viloyatida iste'mol tovarlar bozorining rivojlantirish istiqbollari	518
Usmanov Zayniddin Berdirasulovich	
Qurilish tashkilotlarida xodimlarning innovatsion faolligini oshirish yo'llari	523
Usmanov Ixom Achilovich	
Investitsiya jozibadorligini baholashning o'ziga xos jihatlari va metodlari.....	527
Uroqboyeva Farzuna Axmadjonovna	
Mamlakatning iqtisodiy rivojlanishida sanoat 4.0 ning roli: tahlil va natijalar	532
Xujaxonova Sitara Baxtiyor qizi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida qishloq joylarda davlat xususiy sherikchilik asosida raqamli xizmatlarni takomillashtirish.....	537
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
Kichik firmalar raqobatbardoshligini oshirishning mintaqaviy muammolari (Xorazm viloyati misolida)	542
Vaisov Dilshod Ibodullayevich	
"Sam Antep Gilam" mchjda marketingni boshqarishni takomillashtirish yo'llari	549
Usmonova D. I.	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	555
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna	
Factors for the Development of The Industrial Sector of the Economy	559
Zakhidov Nodir Umidjanovich	
Mintaqa tumanlararo xo'jalik yurituvchi subyektlar qo'shma biznesini konvergent modeli	563
Yusupov Fayzulla Yakubovich	
Aholini biznesga jalb qilishda tijorat banklarining roli.....	567
Yaxshimuratova Xasiyat Xudaybergenovna	
Mahalliy gastronomik turizmni rivojlantirishda nazariy asoslar.....	571
Sultonov B. A.	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	575
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich	
Проблемы привлечения иностранных инвестиций в инновационном развитии экономики Узбекистана.....	580
Хамракулова О. Д., Халмурзаев М., Аликулов С. А.	
Тенденции развития жилищного строительства.....	585
Алиева Зилола Маматвалиевна	
Учет и анализ производственных затрат на предприятиях	589
Аделя Азаматовна Нематова, Ибрагимов Мансур Мардонович	

Meva-sabzavotchilik klasterlarini rivojlantirishda xorij tajribasi.....	592
Botirov Erkinjon Xayitovich	
Zamonaviy xizmat ko'rsatish bozori: xalqaro tendensiyalar va uy-joy fondi muammolari sarhisobi.....	598
Sanakulova Barnogul Rizakulovna, Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
Роль рынка капитала в обеспечении макроэкономической стабильности Республики Узбекистан	605
Дадаханова Саида Махаммаджон кизи	
Iqtisodiyotning xususiy sektorida inson resurslarilarni moddiy rag'batlantirishni takomillashtirishda xorij tajribasi.....	608
Baxtiyorova Umida Ulug'bek qizi	
Korxonalarning investitsiya faolligini ta'minlashda soliqlarning rag'batlantiruvchi rolini oshirish xususiyatlari.....	613
Ilyasova Barno Axmadovna	
Dunyo davlatlari iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb qilish tendensiyalari.....	618
Imomaliyeva Mohizoda, Raxmatullayev Lazizbek Nematullo o'g'li	
Особенности применения теории игр в задачах организационно-экономического механизма тепличного хозяйства	623
Дурманов Акмал Шаймарданович	
Sanoat korxonalarida iqtisodiy resurslar mohiyatini tavsiflovchi tushunchalar	628
Doniyorova Shaxnoza Doniyorovna	
Mikromoliyalash tashkilotlari faoliyatining operatsiyalar tahlili.....	633
Kamalov Shuxrat Kamalovich	
Temiryo'l transporti sanoat kompleksi korxonalarida ijtimoiy va mehnat munosabatlarini takomillashtirishning nazariy va uslubiy asoslari.....	637
Kadirova Sharofat Amonovna	
Qishloq xo'jalik korxonalarida xarajatlar hisobi va mahsulot tannarxini takomillashtirish masalalari	645
Yuldashev Sherali Xayitovich, Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
Анализ экологических факторов и их влияние на финансовую безопасность страны.....	650
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Superior directions, modern trends and prospects for the development of the financial market.....	655
Narziyeva Guzal Baxtiyorovna, Raximova Umida Rabbimovna	
Kichik biznesning eksport salohiyatini oshirishda jahon tajribasi	659
Kambarova Sh. M.	
Theory and practice of evaluation of capital assets in Uzbekistan.....	665
Usmonov Bunyod	
Xizmat ko'rsatish sohasini asosiy tarmoqlariga yo'naltirilgan global investitsiyalar holati va prognozini tahlili	668
Muxammadiyev Kamoliddin G'ulomiddinovich	
Методологические основы банковского кредитования и классификация факторов, влияющих на особенности получения кредитов	672
Каримова Азиза Махмадризовна	
Sanoat salohiyati va omillar unumdorligini iqtisodiy-statistik baholash usullari.....	676
Kasimov Azamat Abdulkarimovich	
Цифровизация банков: риски и стратегии управления финансовыми активами в цифровой эпохе.....	682
Кодиров Бобур	
Davlat-xususiy sherikligi asosida iqtisodiyot tarmoqlarining investitsion salohiyatini oshirishning o'rta muddatga mo'ljallangan istibollari (O'zbekiston temiryo'llari AJ misolida)	689
Qodirov Jasurbek Sharofitdinovich	
Banklarda mummoli kreditlar bilan ishlash: samarali strategiya va yondashuvlar	696
Mirsaliyev Erkin Ergashevich	
Agrosanoat ishlab chiqarishining raqobatbardoshligini oshirish va uning innovatsion rivojlanish bilan o'zaro bog'liqligi	700
Dusmatov Begmuhammad Olimjonovich, Muxtorova Oydin Sayfiddin qizi	
Hududlar iqtisodiyotini oshirishda investitsiyalarning roli	707
Akishova Shaxnoza Davlet qizi	
Xizmat ko'rsatuvchi korxonalarning iqtisodiy salohiyatini shakllantirish mexanizmlari	712
Erdonov Muhammadamin Erdon o'gli, Ibragimov Shoxrux Baxtiyorovich, Ataqulov Jahongir Valijon ug'li	
Sug'urtada andarrayting xizmatini (ARDL) modeli tahlili asosida takomillashtirish	717
Mirzoyev Sayfullo Fayzulloyevich	
Роли банков в повышении привлекательности инвестиционной среды в Узбекистане.....	727
Насиров Дилшод Фарходович	

Пути улучшения инвестиционного климата в Республике Узбекистан	731
Нозимов Элдор Анварович, Санатиллоев Ферузшоҳ Бахтиёр угли	
Iqtisodiyot, atrof-muhit, jamiyat va madaniyat o'rtasidagi muvozanatga – obodonlashtirish xizmatlarining ta'siri.....	737
Norkulova Dilfuza Zoxidovna, Xayitov Jamshid Xolvoyevich	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	741
Нуриллаев Раҳмат Ярашевич, Нуриллаев Шердил Жамолиддин угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda tovar-moddiy zaxiralar manbalari va ularni shakllantirish amaliyoti	747
Nurmanov Ulugbek Anorbayevich	
Yer rentasi mulkchilik munosabatlari rivojlanishning zaruriy sharti sifatida.....	752
Abdunazarov O.	
Формирование и развитие цифровой экономики (на примере российской федерации и Республики Узбекистан)	756
Ким П. В.	
Tijorat banklari korporativ boshqaruvida bank xizmatlari samaradorligini	760
Kudratov Sunnatulla Ropijanovich	
Tijorat banklari depozit siyosatining banklar resurs salohiyatini oshirishdagi roli	764
Jo'rayev Isroil Ibrohimovich	
Ways of Development of Electronic Commerce in Uzbekistan	770
Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li	
Hydro Energy as the Important Factor of the "Green Economy"	775
Isroilov Xusanboy Ibrohimjon o'g'li	
Navoiy viloyatida turizmni rivojlantirish	781
Isomiddinov Sherzod Sirojiddin o'g'li, Azamatova Nozima Jaxongirovna	
Mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligi (Qoraqalpog'iston Respublikasi misolida).....	784
Halimova Dilora Olimboyevna	
Davlat qimmatli qog'ozlari bo'yicha daromadlilik egri chizig'ini aniqlashning fiskal va monetar siyosatni muvofiqlashtirishdagi ahamiyati	787
Hakimov Hakimjon	
Intellectual mulkni boshqarish jarayonlari o'rganishning nazariy muammolari.....	793
Tirkashyev Farhod Mahmudovich	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	796
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova	
Роль Среднеазиатских коллекций в развитии музеев России	801
Абдуллаева Нигора Санжаровна	
Hududlarda inklyuziv turizmni rivojlanish muammolari va istiqbollari.....	804
Qo'ziboyev Boxodir Azzamboy o'g'li, Ibragimov Behruz Ravshan o'g'li	
Oliy ta'lim tizimida talabalar bilimni yuksaltirish jarayoni: muammolar va yechimlar	808
Hakimov Nazar Hakimovich, Vaxobova Marg'uba Abduxamidovna	
Yashil iqtisodiyot: mazmun mohiyati, nazariya va amaliyot	812
Yuldashev Mutallib Ibroximovich	
Samarqand viloyatida iste'mol tovarlar bozori tahlili	819
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
"HAVAS COMFORT MEDEL" MChJda marketing xizmatini tashkillashtirish va uning samaradorligini oshirish yo'llari	823
Musyeva Shoirazimovna	
Tadbirkorlik subyektlari faoliyatini soliqlar vositasida rag'batlantirishning klassik nazariyalaridan foydalanish imkoniyatlari.....	831
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	
Yoshlarning ish bilan bandligini ta'minlashning asosiy yo'nalishlari.....	837
Mamaraximov Bekzod Erkinovich	
Chakana bank xizmatlarini rivojlantirish hududlar barqaror rivojlanishining omili sifatida	841
Niyozov Zuxur Davronovich	
Raqamli texnologiyalar asosida oziq-ovqat ta'minoti zanjirini rivojlantirish omillari	845
Yusupov Muxiddin Soatovich	
O'zbekistonda korporativ kreditlash amaliyotini rivojlantirish orqali investitsiya jalb qilish imkoniyatlari.....	855
Asatullayev Alisher	
Davlat budjeti jarayonini takomillashtirish masalalari	860
Ataxanov Bekpo'lat Abdullayevich	
Особенности применения теории игр в задачах организационно-экономического механизма тепличного хозяйства	866
Дурманов Акмал Шаймарданович	

Yuridik shaxslar mol-mulkini soliqqa tortishni rivojlantirish yo'llari	872
Gadayev Jaxongir Muhammadi o'g'li	
Some Principle Issues in the Effective use of Budget Funds in Universities	876
Khairiddinov Sh. B.	
Directions of Using Negotiations in Keeping Peace and Ensuring Stability in Society	879
Kholdarova Fariza Tukhtabaevna	
Elektrotexnika sanoati korxonalarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanish.....	883
Mamayusupova Mashxura Sodiqovna	
Elektron tijoratning zamonaviy iqtisodiyotga ta'sirini o'rganish va uni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini aniqlash	887
Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	
Foreign Direct Investment and Electricity Consumption During Uzbekistan's Green Transition	896
Nurbek Khalimjonov	
Davlat-xususiy sheriklik loyihalarini qarz kapitali orqali moliyalashtirishni takomillashtirish	902
Obломуродов Нарзулло Наймович, Шавкатов Наврузбек Шавкатович	
Mol-mulk solig'ining soliqqa tortish tartibini takomillashtirish	910
Poyonov Bobur Bekmurod o'g'li	
Konfutsiychilik axloqiy negizlarida olamiy tartibot.....	916
Ruzmatova Gulnoz Miraxrarovna	
"Yashil iqtisodiyot"ni joriy etish istiqbollari	923
Saloxov Sirojiddin Sadriddin o'g'li	
Investitsiyaning iqtisodiy mohiyati va O'zbekiston iqtisodiyotida tutgan o'rni.....	928
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
O'zbekiston qishloq hududlarida maishiy xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish.....	933
Sharifov Shuhrat Saidahmadovich	
Exploring Big Data Applications for Knowledge Management in Higher Education Administration.....	936
Shakhzod Saydullaev	
O'zbekiston sug'urta bozorida qayta sug'urta faoliyatini rivojlantirish istiqbollari.....	944
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Ekologik turizmning turlari va uni tashkil etishda tabiiy resurslarning ahamiyati.....	950
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li	
Mamlakatga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion jozibadorlikni oshirish istiqbollari	954
To'laganova Ruhshona Farrux qizi	
Raqamli iqtisodiyotga o'tish sharoitida maktabgacha ta'lim xizmatlarini holati	959
Umurzakova Dilnoza Egamberdiyevna	
Issues of Improving Production Cooperation in the Industry Network of Our Country	964
Xomidov Mirodiljon Xasanboy o'g'li	
Foydaning soliq obyektiga sifatida shakllantirish zaruriyati.....	971
Yo'ldasheva Mohiraxon Ochestva	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	975
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna	
Soliq organlari va soliq to'lovchilar o'rtasidagi munosabatlarning yangi tizimi sharoitida soliq nazorati.....	980
Abdusherozov Abdullo Baxtiyorovich	
"Ijtimoiy himoya yagona reyestri" axborot tizimining aholini ijtimoiy himoya qilishdagi o'rni.....	984
Aliyev Ma'ruf Komiljon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta kompaniyalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlash yo'nalishlari.....	991
Baxriyev Dilshod Rizvonkulovich	
Анализ влияния цифровой экономики на эффективность налоговых органов	996
Бобомуротова Манзура Панжи кизи	
Tadbirkorlik muhitini yaxshilash orqali kambag'allikni qisqartirish va aholi daromadlarini oshirishning iqtisodiy-ijtimoiy ahamiyati.....	1000
Irmatova Lola	
Korxonalarda pul mablag'lari auditini takomillashtirish yo'llari.....	1005
Karamatova Noiba Xusniddinovna	
Hududlarda inklyuziv turizmni rivojlanish muammolari va istiqbollari.....	1010
Qo'ziboyev Boxodir Azzamboy o'g'li, Ibragimov Behruz Ravshan o'g'li	
Yashil iqtisodiyotga o'tish ekologik barqarorlikning muhim omilidir	1014
Yuldashev Farhodbek Abdumutalibovich	
Strategik boshqaruv hisobini tashkil etish asoslari va tamoyillarini takomillashtirish.....	1017
Pardayeva Shahnoza Abdinabiyevna	
Факторы развития культурного туризма в Узбекистане	1022
Пулатова Сурайё Юлдашевна	

Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida oilaviy korxonalarining xizmatlar ko'rsatish sohasidagi o'rni va funksiyalari.....	1026
Tog'ayeva Dilnoza Azamatovna	
Совершенствование методологии исследования демографических процессов.....	1031
Тула Нодирбек Баходир угли	
Инновационные технологии в сфере страхования.....	1037
Хайдарова Нигинахон Шухрат кизи	
Iqtisodiyotni innovatsion isloh qilish sharoitida yer hisobini yuritishning ahamiyati.....	1042
Hojiyev Qo'chqor Mamadiyorovich	
Qattiq maishiy chiqindilarni utilizatsiya qilish orqali qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan keng foydalanishni takomillashtirish.....	1047
Sherqulov Nodir Erkin o'g'li	
Мировой опыт использования денежных и натуральных трансфертов в социальном обеспечении.....	1052
Гулноза Тохировна Самиева	
Davlat xaridlarini amalga oshirish orqali raqobatni rivojlantirish yo'llari.....	1057
Majidov Nizomjon	
Raqamli iqtisodiyot davrida kontent marketingdan foydalanish va uning bosqichlari.....	1064
Tohirjonov Ahmadjon Tohirjon o'g'li, Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna	
Aksiyadorlik jamiyatlari kapitalini shakllantirish manbalari va usullarini takomillashtirish.....	1070
Norqulov Mirsaid Tulqin o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasida investitsion jozibadorlikni oshirish zaruriyati.....	1075
Badalov Jamshid Jamolovich	
Foyda solig'i tushumi va uning O'zbekiston soliq-budjet tizimidagi ahamiyati.....	1080
Shirinov Sabir Erkinovich	
O'zbekistonda davlat korxonalari aksiyalarini moliya bozorlarida sotishni jadallashtirish yo'nalishlari.....	1084
Anvar Eshmatov	
Baliqchilik xo'jaliklarida xodimlar bilan hisob-kitoblar hisobining tashkiliy va uslubiy jihatlarini.....	1088
Ametova Nasiba Danilovna	
Tijorat banklari tomonidan eksportyor korxonalarining kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	1092
Bayjanova Gozzal Sarsengaliyevna	
Digital Transformation of Tax Systems.....	1096
Boburjon Turanboyev Qodirjon o'g'li, Musabekov Sherali Nazarali o'g'li	
Yangi O'zbekistonda xotin-qizlarning ijtimoiy-iqtisodiy faolligini oshirish yo'nalishlari.....	1101
Raxmonova Aziza Tolibovna	
Transitioning to a Green Economy and Implementing Sustainable Technological Changes in Uzbekistan.....	1106
Umarov Elshod G'ulom o'g'li	
Texnik yo'nalishdagi oliy ta'lim muassasalari daromadlari tarkibi va ularning o'ziga xos jihatlari.....	1112
Yuldashov Elmurod Abdujalil o'g'li	
Совершенствование системы профессионального управления жилищно-коммунальным хозяйством Узбекистана.....	1116
Икромовна Ханифа Одилловна	
Sanoat korxonalarini kreditlash amaliyotining zamonaviy holati.....	1121
Kamalova Jamila	
O'zbekistonda davlat ishtirokidagi korxonalarining huquqiy maqomi va ularni isloh qilishning istiqbollari.....	1125
Qahhorov Azizjon Ahror o'g'li	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'lari va ulardan foydalanish to'g'risidagi bajarilishlarga oid hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi.....	1131
Ne'matov Oybek Ismatullayevich	
Предприятие автомобильной промышленности как объект реализации концепции устойчивого развития.....	1136
Туйчиев Комилжон Лазизович	
Tijorat banklari aktivlari diversifikatsiyasining nazariy ahamiyati.....	1143
O'ktamova Nozima Narzulla qizi	
Tijorat banklarida yangi masofaviy bank xizmat turlarini rivojlantirish.....	1146
Umarov Abdulquddus Abdilxatovich	
Некоторые вопросы эконометрической оценки CES – функций и их практическое применение в экономических задачах.....	1151
Шадиева Гулнора Мардиевна, Усманов Фарзод Шохрухович	
Использование искусственного интеллекта в спортивной индустрии.....	1158
Усманова Дилфузахон Иброхимовна	
The Role and Significance of Internal Audit as an Effective System of Internal Control in Business Entities.....	1163
Po'latov Sherzodbek Oybek o'g'li, Farmonov Ilhomjon Iqboljon o'g'li	

Qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirishda investitsiyalardan foydalanishni takomillashtirish (Andijon viloyati misolida)	1168
Xolmatov Sanjarbek Xojimatovich	
O'zbekiston temir yo'l transport tizimi rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari	1174
Qilichev Umid Ibadullayevich	
Hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasi sharoitida raqamli banklar resurslarini oshirish choralari	1181
Xamraqulova Gulnozaxon Faxriddin qizi	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari kredit foiz stavkasini muvofiqlashtirish masalalari	1185
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li	
O'zbekistonda Islom banklari faoliyatini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	1191
Vasiyev Alisher Samiyevich, Sayfullayev Sirojiddin Soli o'g'li	
Islom iqtisodiyotining mohiyati	1197
Sayfullayev Sirojiddin Soli o'g'li	
Budjet mablag'larini taqsimlanishi va maqsadli sarflanishida inson kapitalidan foydalanish va jamoatchilik nazoratining samaradorligi	1201
G'ofurov Bekzod Fayzulla o'g'li	
Maxsus iqtisodiy zonalar investitsiya muhiti jozibadorligini oshirishda tarif va notarif mexanizmlaridan foydalanish imkoniyatlari	1207
Ja'sur Umirzoqov Artiqboy o'g'li	
Перспективное развитие промышленной кооперации между странами	1212
Назарова Раъно Рустамовна, Жартай Жанибек Маратулы	
Soliqlar yig'iluvchanligini oshirishga ta'sir etuvchi omillar	1218
Berdiyeva Uguloy Abduraxmanovna	
Ta'lim sifatini ta'minlash oliy ta'lim xizmatlari bozorini rivojlantirishning asosiy omili	1222
Nematov Inatillo Ubaydullayevich	
Aholiga ko'rsatiladigan bank xizmatlarini takomillashtirish	1228
Umurzakova Adiba Ochilovna	
Tijorat banklari resurslari shakllanishining manbalari va yo'llari	1232
Raxmanov Ilxom Xurramovich	
Факторы развития культурного туризма в Узбекистане	1238
Пулатова Сурайё Юлдашевна	
Пути эффективного использования внутренних инвестиций в национальной экономике	1242
Рафиева Зарина Хусановна	
Development of the Country's Economy Through the Development of the Stock Market in Developing Countries	1246
Akhmedov Doniyorbek	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotini rivojlanishi va uning asosiy yo'nalishlari	1250
Azizova Manzura Ibragimovna	
The theoretical importance of product cost reduction in industrial production	1254
Dilfuza Baxramovna Safarova	
Fond bozorlarining tashkil etilishi va rivojlanish tendensiyalari	1261
Shamsiyev O'ktam Sayfitdinovich	
Mamlakatda davlat tibbiyot muassasalarining tutgan o'rne va ularni rivojlantirish yo'nalishlari	1266
Sultonova Mushtariy Abdulabbosovna	
Obligatsiyalar bozorida banklarning ishtiroki va ahamiyati	1272
Xushvaqov Islombek Muxammadi o'g'li	
Milliy iqtisodiyotimizda investitsiya portfelini shakllantirishning nazariy asoslari	1277
Ibragimov Gafurjan Axmetovich	
Kompaniyalarning tashqi savdo faoliyatini moliyalashtirishning nazariy asoslari va xorij tajribasi	1282
Ibragimov Mansur Axmedovich	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida)	1286
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich	
Ключевые факторы успеха в мотивации и управлении проектными командами	1294
Мансурова Севара Мансуровна	
Mehmonxona biznesida CRM tizim xizmatlarini loyihalash	1297
Ishanxodjayeva Dilfuza Erkinovna	

“ENESSES” MCHJ DA MARKETING MUHITINI TAHLIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISH

Musyeva Shoirazimovna

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti Marketing kafedrası professori

Annotatsiya: Mazkur maqolada marketing konsepsiyasi, ulgurji savdo faoliyati, mijozlar bilan aloqalarini yanada mustahkamlash, raqamli marketing Ijmoiy tarmoqlar orqali reklamalar, marketing rejasini ishlab chiqish ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Koxona, marketing muhiti, konsepsiya, ulgurji savdo, bozor, talab, reklama, brend.

Abstract: This article discusses the concepts of marketing, wholesale trading activities, further strengthening customer relationships, digital marketing, advertising through social networks, and developing a marketing plan.

Key words: Space, marketing environment, concept, wholesale trade, market, demand, advertising, brand.

Аннотация: В данной статье рассматриваются концепция маркетинга, оптовой торговой деятельности, дальнейшего укрепления отношений с клиентами, цифрового маркетинга, рекламы через социальные сети, разработки маркетингового плана.

Ключевые слова: Предприятие, маркетинговая среда, концепция, оптовая торговля, рынок, спрос, реклама, бренд.

KIRISH

Mustaqillik yillarida savdo sohasi, ayniqsa, ulgurji savdo sohasida tubdan ro'y bergan ijobiy mulkiy va tashkiliy o'zgarishlar ro'y berganligiga qaramasdan bu sohada amalga oshirilishi zarur bo'lgan muammolar ko'p. Buning asosiy sababi hozirgi sharoitda ulgurji savdo sohasi subyektlari faoliyat yuritishining bozor mexanizmini, ular faoliyatida xizmat ko'rsatishning zamonaviy iqtisodiy dastaklaridan foydalanish, marketing va bozor imkoniyatlari, xizmat ko'rsatish ko'lami, kommunikatsion aloqalar, xo'jalik yurituvchi boshqa tarmoqlar bilan aloqalari, uni boshqarish va davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirish kabilardir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Xorijiy tajribalarga tayanib shuni ta'kidlash lozimki, korxonaning bozordagi raqobatbardoshligi uning bozorga yo'naltirilgan siyosatining samaradorligi bilan belgilanadi. Marketing faoliyatini rivojlantirish va ularni amalda qo'llash bo'yicha ko'plab iqtisodchi olimlar shug'ullanib kelgan. Ular qatoriga F. Kotler, M. Porter, D. Evans, I. Ansoff, M. Berman, M. Golubkov, P. Samuelson, D. Marshall kabi taniqli olimlarni kiritishimiz mumkin.

Mamlakatimizda qator yillar davomida marketing sohasida olib borilgan izlanishlar milliy xususiyatlardan kelib chiqqan holda marketing nazariyasini rivojlantirishga katta hissa qo'shgan olimlarni ham e'tirof etish lozim. Bularga R. Ibragimov, Y. Abdullayev, A. Saliyev, M. Sharifxo'jayev, D. Raximova, Sh. Ergashxodjayeva, SH. A. Musayeva va boshqalarni kiritish mumkin.

Marketing muhiti – kompaniyadan tashqarida bozorda faoliyat yurituvchi va kompaniyaning maqsadli mijozlari bilan muvaffaqiyatli hamkorlik aloqalarini o'rnatish va qo'llab-quvvatlash imkoniyatlariga ta'sir qiluvchi bozor ishtirokchilari, tashqi kuchlar va jarayonlar to'plami. Har qanday kompaniya vakuumda emas, balki ma'lum bir muhitda ishlaydi va muvaffaqiyatga erishadi.

Marketing muhiti deganda korxona marketing xizmati xodimlarining mijozlar bilan yaxshi hamkorlik munosabatlarini o'rnatish va bu munosabatlarning saqlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi subyektlar va kuchlarning majmuyi tushuniladi. Marketing muhiti umuman bozor kon'yunkturasiga va xususan, korxona faoliyati, shu jumladan, bozorning boshqa subyektlariga bevosita ta'sir etuvchi kuchlar va omillar yig'indisidan iborat.

Korxonaning ichki muhitni tahlil qilishning asosiy maqsadi korxona potensialini belgilovchi va unga ta'sir etuvchi omillarni o'rganishdir. Korxona faoliyati o'rganishda quyidagi ichki muhit elementlarini o'rganildi.

Boshqaruvni tashkil etish tuzilmasi, mehnatning taqsimoti, mijozlar faoliyatini o'rganish va boshqarish, CRM tizimlari bilan ishlash, funksional va iyerarxik tarzda, markazlashtirish, asosiy qarorlarni qabul qilish tartibi va usullari, qarorlarni bajarilishini nazorat qilish, boshqaruv axborotlar tizimi, kommunikasion jarayonlar, boshqarish turi, oliy menejment kasbiy mohiyati va darajasi, strategik rejalashtirish tizimi.

Ishlab chiqarish bo'limlari (soni, mutaxassisi, quvvati), ijaraga olingan yoki o'zining ishlab chiqarish bazasi hozirgi holatiga qarab taklif etiladigan tovarlar hajmi, qo'llaniladigan texnologiya turi, mijozlarga xizmat ko'rsatishni tashkil etilishi, ombor quvvati, tovar sifatini nazorat qilish, tahdidsizlikni ta'minlanishi, ishlab chiqarish (qadoqlash, o'rash) kuchi, xizmat ko'rsatishdagi to'g'ridan-to'g'ri yo'qotishlar. Ishlab chiqarish quvvatidan to'liq foydalanish darajasini baholash ham muhim o'rin tutadi.

Marketingda qo'llaniladigan strategiyalar, bozor (katta-kichikligi, o'rni, raqobatchilar), xaridorlari, korxona imiji, korxona tovarlari, narxi, sotilishi va kommunikasiya siyosati, axborot bilan ta'minlanish holati va tashkil etilishi, o'zaro marketing munosabatlari, ichki marketing, reklama va uning tuzilmalari, mahsulot va tovarlarni siljitish tadbirlari va boshqalar.

Moliya-iqtisod bo'limi korxona aktivlari, o'zining va qarzga olingan kapitali, kredit imkoniyatlari, korxona buzgalteriyasi, kapital aylanish tezligi va likvidligi, mablag'ni rejalashtirish, yalpi daromad, foyda va undan foydalanish. Korxona faoliyatining muhim ko'rsatkichlaridan biri uning rentabelligidir. U olinayotgan daromad ko'rsatkichining (sotuv hajmi, yalpi daromad, ishlab chiqarishga aylanma mablag'lar, asosiy fondlarning tan-narxi va hokazo) nisbati bo'yicha hisoblanadi.

Xodimlar bo'limi tarkibi va malakasi, kasbiy va malakaviy darajasi, kadrlarni shakllantirish siyosati (rejalashtirish, tanlash va vaqtincha yollash, ishdan bo'shatish, qo'nimsizligi va hokazo), personal rivojlanishi (kasbiy yo'naltirish va qayta tayyorlash, attestasiya va baholash, yangi ishchilarni sinovdan o'tkazish, xizmat jarayonida o'sishini ta'minlash), mehnatni tashkil qilish va rag'batlantirish, xizmatchilar orasidagi munosabatlarni qo'llash va hokazo faoliyat yuritish.

Korxona ulgurji savdo faoliyati bilan shug'illanayotgan korxona bo'lib, ulgurji savdo bozorining kon'yunkturasi holati ham ko'rib chiqilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tizimli yondashuv, abstrakt-mantiqiy fikrlash, guruhlash, taqqoslash, omilli tahlil, tanlanma kuzatish usullaridan foydalanilgan.

1-jadval: Mamlakatimizda ulgurji savdoning asosiy ko'rsatkichlari

Ko'rsatkichlar	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ulgurji savdo tovar aylanmasi – jami, mlrd. so'm	22001,6	26749,1	30413,0	38301,6	42185,9	63528,5	93322,8	120451,1	172790,1
Tovar zaxiralari (yil oxiriga) jami, mlrd. so'm	5 175,3	6 659,3	7 780,1	9 489,9	10763,3	13166,7	14316,5	22367,4	29 572,5
Tovar aylanmasi kunlarida	85,0	90,0	92,0	89,0	92,0	75,0	55,0	67,0	62,0
Ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmining o'sish sur'ati, o'tgan yillarga nisbatan foizda	109,1	111,0	107,1	116,5	94,0	126,8	128,6	113,6	128,5

Mazkur jadvaldan ko'rinib turibdiki, yildan yilga ulgurji savdoning tovar aylanmasi, tovar zaxiralari va tovarlar aylanmasi ko'rsatkichlari bo'yicha o'sish ko'rsatkichlari keltirilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Korxona doimo marketingga jiddiy e'tibor qaratadi. Zero, ulgurji savdo korxonasi bo'lgani uchun doimo mijozlar bilan munosabatda bo'ladi. Bu esa marketingga bo'lgan munosabatlarning doimo rivojlanishini taqazo etadi. Korxona faoliyatida marketing faoliyatining tashkil etilish holatiga qarasak, korxonada marketing xizmatini tashkil qilishning 4 ta asosiy tashkiliy tuzilmasi bo'yicha marketingning bozorga va tovarga yo'naltirilgan tashkiliy tuzilmalaridan foydalanilmoqda. Va uning tuzilishi quyidagicha hisoblanadi.

Marketing xizmatining tovar ishlab chiqarishga asoslangan tashkiliy tuzilmasi korxonalarga har bir tovar bo'yicha bozor talablariga yaxshiroq moslashishga va ishlab chiqarish texnologiyalari har xil, hayotiy davri qisqa, innovatsion talablar yuqori bo'lgan tovarlarni ishlab chiqarishga imkon beradi (1-chizma).

1-chizma: Korxonada marketing xizmatining tovar ishlab chiqarishga asoslangan tashkiliy tuzilmasi

Korxona faoliyatida marketing xizmatining bozorga yo'naltirilgan tashkiliy tuzilmasi marketingni boshqarish tuzilmasining bir turi bo'lib, unda alohida bozorlar menejerlari aniq bozorlarda marketing faoliyati bo'yicha strategiya va rejalarni ishlab chiqish hamda amalga oshirish uchun javobgardirlar. Marketing xizmatining bozorga yo'naltirilgan tashkiliy tuzilmasi quyidagi chizma orqali ko'rib chiqilgan (2-chizma).

2-chizma: Marketing xizmatining bozorga yo'naltirilgan tashkiliy tuzilmasi

Hozirgi vaqtda marketing faoliyatining etnik jihatlari ham ommaviy axborot vositalari, ham kompaniyalarning o'zlari tomonidan doimiy ravishda muhokama qilinadi, masalan, ichki korporativ siyosatni ishlab chiqishda, mijozlarga xizmat ko'rsatish siyosati, ijtimoiy tarmoqlarda brendni ilgari surish va boshqalar. Ammo ko'pincha bu munozaralar faqat muhokamalar bo'lib qoladi va hatto barcha kompaniyalar qonunlarga rioya qiladi va o'z majburiyatlarini bajaradi.

Korxonda marketologlar bajaradigan funksiyalarida uchta asosiy jihatni ajratilganligi aniqlandi:

- To'g'ridan-to'g'ri kasbiy faoliyat etikasi – marketing xavfli, zararli mahsulotlarni ishlab chiqarish va qayta sotishdan voz kechish, yuqori sifatli mahsulot va xizmatlarni taqdim etish, kontragentlarga nisbatan halollikdir.
- Reklama kampaniyalarida marketing etikasi – halollik, to'g'ri ma'lumotni tarqatish, iste'molchilar va raqobatchilarga hurmatli munosabat (bosma, intruziv reklama formatlari, noaniq xabarlar, qora PR, e'tiborni jalb qilish uchun odamlarning har qanday guruhini haqorat qilishdan bosh tortish).
- Marketing tadqiqotlari etikasi – maxfiylikni hurmat qilish, shaxsiy ma'lumotlarni hurmat qilish, respondentlarga va ma'lumot to'playdigan xodimlarga nisbatan hurmat.

Marketing tadqiqotlarida etikaning ahamiyatini belgilovchi omillar:

- axloqiy qarorlarning aksariyati uzoq muddatli oqibatlarga olib keladi;
- axloqiy qarorlar kamdan kam hollarda yomon yoki yaxshi bo'ladi, qoida tariqasida, u yoki bu darajada maqbul alternativalar mavjud;
- muqobillar ularni baholovchi shaxsning nuqtayi nazariga qarab ham ijobiy, ham salbiy natijalarga ega;
- natijalarning tabiati - ular salbiy yoki ijobiy bo'ladimi yoki yo'qmi, har doim noaniq va oldindan aytib bo'lmaydigan holatdir.
- axloqiy qarorlarning aksariyati kimningdir shaxsiy ishtirokini o'z ichiga oladi.

Korxona faoliyatini o'rganishda marketing konsepsiyalarining ish holati va uning mavjudligi o'rganildi. Ayniqsa, korxonaning sotish marketing konsepsiyasidan maqsadli foydalanishi diqqat e'tiborimni tortdi. Ya'ni korxona bugungi kunda ulgurji savdo faoliyati bilan shug'illanar ekan, korxona mijozlar bilan aloqalarni yanada mustahkamlashga, uning imkoniyatlarini to'la qondirishga, marketing mutaxassislarining ish faoliyatiga munosabatlarini jiddiylashtirishga e'tibor qaratilib kelinmoqda. Qolaversa, buyurtmalarni qabul qilishda raqamli marketing konsepsiyalaridan ham foydalanilmoqda. Ijmoiy tarmoqlar orqali reklamalar, chegirmalar e'lon qilinib borilmoqda.

Korxona bugungi kunda marketing faoliyatiga e'tiborni kuchaytirish natijasida marketing rejasi ishlab chiqilgan bo'lib, u quyidagicha shakllantirilgan.

2-jadval: "Enesses" MChJ marketing rejasi

Bo'limlar	Mazmuni
Kirish	Reja bo'limlarida qisqacha xulosalar
1. Bozor vaziyati va uning istiqbollari	Marketing muhiti, iste'molchilar, raqobatchilar va ularning tovarlari, sotish kanallari to'g'risidagi ma'lumotlar tahlili.
2. Korxona imkoniyatlarining tahlili	Qulay omillar va xavf-xatarni baholash.
3. Moliyaviy va marketing maqsad va vazifalar	Sof foyda, sotilishlar hajmi, bozor ulushi, narxlar darajasi, reklama bilan qamrab olish va boshqa ko'rsatkichlar.
4. Marketing strategiyasi bajarilishi	Muommolar, ularni yechishning yo'llari va variantlari.
5. Harakatlar dasturi	Nima qilish kerak? Qachon? Kim shu uchun javob beradi? Natija qanday bo'lishi kerak? Buning qiymati qancha bo'ladi? degan savollarga javob topiladi.
6. Budjetlar	Natijalar va xarajatlarni taqqoslash
7. Nazorat va tartiblashtirish	Ta'sirchanlikning tahlili va rejadagi harakatlarni o'zgartirish bo'yicha tadbirlar o'tkazish.

Korxona faoliyatini o'rganishda men asosan oziq-ovqat mahsulotlarining ulgurji savdo ma'lumotlari bilan ishlashga e'tiborimni qaratdim.

3-jadval: "Enesses" MChJning 2020-2022-yillardagi oziq-ovqat mahsulotlarini sotish haqidagi ma'lumot

№	Oziq-ovqat mahsulotlari	O'lchov birligi	2021-yil	2022-yil	2023-yil
1.	Un mahsulotlari	ming so'm	12387,4	14682,1	16497,3
2.	Makaron mahsulotlari	ming so'm	4387,6	7624,3	10203,5
3.	Go'sht va kolbasa mahsulotlari	ming so'm	16348,2	17863,7	18164,8
4.	Qayta ishlangan va achitilgan sut mahsulotlari	ming so'm	389,2	863,4	1005,4
5.	Muzqaymoq va yaxna ichimliklar	ming so'm	6892,1	10204,1	10043,6
6.	Karamel va konfet mahsulotlari	ming so'm	10657,3	11826,0	9183,2
7.	Boshqa mahsulotlar	ming so'm	35683,2	29591,6	33633,9
	Jami	ming so'm	86745,0	92655,2	98731,7

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, "Enesses" MChJ sining chakana tovar aylanmasida asosiy oziq-ovqat mahsulotlaridan un mahsulotlari 14682,1 ming so'm (2022-yil), makaron mahsulotlari 7624,3 ming so'm (2022-yil), go'sht va kolbasa mahsulotlari 17863,7 ming so'm (2022-yil), qayta ishlangan va achitilgan sut mahsulotlari 863,4 ming so'm (2022-yil), karamel va konfet mahsulotlari 11826,0 ming so'm (2022-yil) tashkil etmoqda.

Korxona savdo faoliyatidan tashqari asosiy faoliyat yo'nalishlaridan biri maishiy xizmat va servis xizmatlarni ko'rsatish hisoblanadi. Korxona tomonidan bugungi kunda aholiga quyidagi xizmatlar ko'rsatilmoqda:

- sartaroshlik, manikur xizmatlari;
- kiyim bichish va tikish xizmatlari;
- telefon, elektron tovarlarni ta'mirlash xizmatlari;
- PayNet xizmatlari;
- Transport xizmatlari va boshqalar.

4-jadval: "Enesses" MChJ ning 2020-2022-yillardagi aholiga maishiy pullik xizmatlar ko'rsatish holati

№	Xizmat turlari	O'lchov birligi	2021-yil	2022-yil	2023-yil
1.	Transport xizmatlari	ming so'm	63491,3	66237,2	67436,1
2.	Telefon, elektron tovarlarni ta'mirlash xizmatlari	ming so'm	623,4	649,1	964,2
3.	PayNet xizmatlari	ming so'm	6482,4	6528,4	6829,1
	Jami	ming so'm	78509,3	81254,4	123869,3

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, korxona aholiga servis xizmat ko'rsatishni ham tashkil etib kelmoqda. Xususan, 2022-yil oxiriga kelib, transport xizmatlari 66237,2 ming so'm, telefon, elektron tovarlarni ta'mirlash xizmatlari 649,1 ming so'm, PayNet xizmatlari 6528,4 ming so'mlik xizmatlar ko'rsatilgan.

Korxonaning narx siyosati: oldi-sotdi shartnomasini tuzishda yetkazib beruvchilar va xaridorlar mahsulot qaysi narxda sotilishini belgilashlari shart. Tovarining narxi ishlab chiqarish tannarxidan kelib chiqib, reja-iqtisod bo'lim tomonidan belgilanadi. Hisoblash har bir mahsulot uchun amalga oshiriladi. Narxni aniqlashda qat'iy qoida mavjud: narx tannarxdan past bo'lmasligi kerak. Xarajatlardan tashqari, narx qonun bilan belgilangan soliqlarni ham o'z ichiga oladi. Mahsulot birligini sotish narxini hisoblashda quyidagi xarajatlarga ajratiladi va quyidagi yondashuvlar qo'llaniladi:

5-jadval: Mahsulot birligini sotish narxini hisoblashdagi xarajatlar

№	Xarajat moddalarining nomi	Hisoblash usuli
To'g'ridan-to'g'ri xarajatlar		
1.	Xom ashyo	Chegirmali narxlarda
1.1	Xom ashyo	Xom ashyo – bu mahsulot ishlab chiqarish uchun zarur bo'lgan asosiy va qo'shimcha resurslar hisoblanadi. Qurilish mahsuloti uchun pishirilgan loy, tuproq va cheperitsa asosiy xom ashyo vazifasini bajaradi.
1.2	Yordamchi materiallar	Bosh muhandis tomonidan tasdiqlangan to'g'ridan-to'g'ri material iste'moli stavkalariga muvofiq
2.	Suv	Bosh muhandis tomonidan tasdiqlangan suv va issiqlik energiyasini iste'mol qilish normalariga muvofiq.
3.	Asosiy ishlab chiqarish xodimlarining ish haqi:	U mahsulot ishlab chiqarish, ishlarni bajarish va xizmatlar ko'rsatish bilan bevosita bog'liq bo'lgan ishlab chiqarish ishchilari va boshqa ishchilarning ish haqi, shuningdek, ishlamagan (kelmagan) vaqt uchun mehnat qonunchiligida nazarda tutilgan to'lovlarni o'z ichiga oladi.
Qo'shimcha xarajatlar		
4.	Qo'shimcha xarajatlar	Buxgalteriya hisobi ma'lum turdagi mahsulotlar va yarim tayyor mahsulotlar ishlab chiqaradigan ishlab chiqarish obyektlari sharoitida amalga oshiriladi.
5.	Umumiy foydalanish xarajatlari	Buxgalteriya hisobi butun kompaniya uchun yuritiladi. Bo'lish usuli har bir mahsulot turi, ish va xizmat uchun asosiy ishlab chiqarish ishchilarining ish haqiga to'g'ridan-to'g'ri proporsional ravishda qo'llaniladi.
6.	Yetkazib berish xarajatlari	Zarur bo'lganda, shartnomaga muvofiq, sotish narxi ularni tashish bilan bog'liq xarajatlarni hisobga olgan holda hisoblanishi mumkin. Bunday holda, hisob-kitobdagi transport xarajatlari alohida maqola sifatida ajratiladi.

Xarajatlarni tahlil qilish xarajatlarni boshqarishning eng muhim vositasidir. Uning asosiy maqsadi ishlab chiqarish resurslaridan yanada oqilona foydalanish imkoniyatlarini aniqlash, ishlab chiqarish va sotish xarajatlarni kamaytirish va foydaning o'sishini ta'minlashdan iborat. Xarajat ko'rsatkichlarini dinamikada tahlil qilish korxonaning ishlab chiqarish va moliyaviy faoliyatidagi o'zgarishlarni baholash, kelajak uchun prognoz qilish imkonini beradi.

Xarajatlarni elementlar bo'yicha guruhlash birlashtirilgan va majburiy bo'lib, xarajatlarning shakllanishi, tuzilishi va dinamikasini ularning iqtisodiy mazmunini tavsiflovchi tizimlar orqali nazorat qilish imkonini beradi. Bu haqiqiy va o'tmishdagi mehnatning nisbatini o'rganish, tovar-moddiy zaxiralarni standartlashtirish va tahlil qilish, aylanma mablag'lar aylanmasining xususiy ko'rsatkichlarini hisoblash va sanoat va umumiy iqtisodiy darajaning boshqa hisob-kitoblarni o'rganish uchun zarurdir. Ishlab chiqarish xarajatlarning elementar tarkibi va strukturasini tahlil qilish ishlab chiqarishning moddiy, mehnat va kapital zichligi darajasiga qarab zaxiralarni izlashning asosiy yo'nalishlarini belgilash imkonini beradi.

6-jadval: 2021-2022-yillardagi korxonada savdo faoliyati xarajatlari va ularning dinamikasi

Xarajat elementlari	2021-yil		2022-yil	
	Hammasi, mln. so'm	Savdo xarajatlardagi o'ziga xosligi, %	Hammasi, mln. so'm	Savdo xarajatlardagi o'ziga xosligi, %
Moddiy xarajatlar:	35000	73,22	50700	77,29
xom ashyo	31000	64,85	45000	68,60
energiya resurslari	4000	8,37	5700	8,69
mehnat xarajatlari	10000	20,9	11500	17,5
ijtimoiy ehtiyojlar uchun badallar	3200	6,7	3300	5,0
Amortizatsiya	450	0,9	510	0,8
boshqa xarajatlar	1380	2,9	1800	2,7
Savdo xarajatlari, jami	47800	100	65600	100
Sotiladigan mahsulotlar	49600		68600	

Ko'proq darajada, bu ko'rsatkich foyda bilan aniq bog'liqlikni ta'minlaydi: xarajatlarning o'sishi har bir ishlab chiqarish rublidan foydaning pasayishiga olib keladi va aksincha. Uning kamchiliklari orasida ushbu ko'rsatkichga subyektiv va obyektiv ko'plab omillar ta'sir qilishi mumkin, ya'ni korxona jamoasining ish sifatiga bog'liq emas.

Ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarni sotish ham muhim marketing tadbirlaridan hisoblanadi. Sotish jarayonida ham mahsulot assortimenti kengayib boradi. Har bir korxona mahsulot sotishni tashkil etishda o'zining sotuv kanallariga ega bo'lishi talab etiladi. Sotuv kanallari sifatida ishlab chiqaruvchidan iste'molchigacha mahsulotlarni yetib borishida tovarga egalik qilish huquqini oluvchi vositachilar ishtirok etadi.

Bugungi kunda aksariyat korxonalar o'zlarining mahsulotlarini sotish uchun o'z korxonalari balansida bo'lgan savdo korxonalarini faoliyatini yo'lga qo'yimoqda. Ko'pincha, oxirgi iste'molchiga tovarlarni yetkazib berishda ulgurji savdo korxonalarining ahamiyati oshib bormoqda. Bu esa tovarlarni boshqa begona shaxslarga o'tib ketishini oldini oladi. Raqobatni nazorat qilish, xaridorlarga ta'sir qilish imkoniyatlariga ega bo'ladi.

"Enesses" MChJ bugungi kunda bir qator savdo vositachilari bilan birga ishlamoqda. Savdo vositachilarining aksariyati Samarqand shahri, Samarqand tumani, Jomboy tumani, Oqdaryo tumani va Pastdarg'om tumani kabi shahar va tumanlarda joylashgan. "Enesses" MChJning asosiy 6 ta savdo vositachilari orqali 2020-2022-yillarda sotilgan ulgurji savdo tovarlari haqidagi ma'lumotlar 7-jadvalda keltirilgan.

7-jadval: "Enesses" MChJ asosiy savdo vositachilari va ular orqali tovar sotish haqida ma'lumot

№	Asosiy ko'rsatkichlari	O'lchov birligi	2021-y.	2022-y.	2023-y.
1	"Abdisait savdo" MChJ	ming so'm	432,1	462,4	407,6
2	YATT "Djabborov Alisher Ashurovich"	ming so'm	96,3	104,1	113,2
3	"Ozodbek universal Savdo" MChJ	ming so'm	736,9	1104,2	1436,2
4	"Samarqand gavhar yulduzi" MChJ	ming so'm	1462,3	1643,7	2432,3
5	"Risqiyabonu universal savdo" MChJ	ming so'm	237,4	361,6	401,3
6	"Doston mashal servis" MChJ	ming so'm	70,6	84,2	101,6
	Jami		3035,6	3760,2	4892,2

Jadval ma'lumotlariga e'tibor qaratadigan bo'lsak, qurilish g'isht tovarlar savdo aylanmasi bo'yicha "Samarqand Gavhar Yulduzi" MChJ va "Ozodbek universal Savdo" MChJlarni savdo hajmi yuqori bo'lmoqda.

"Enesses" MChJ ning xodimlar faoliyati, mehnat resurslarining xususiyatlari natijalarini o'rgandim. Ya'ni korxona tomonidan sotilayotgan tovarlar, korxonaning mehnat resurslari, iqtisodiy ko'rsatkichlari tahlil qilib chiqildi.

8-jadval: “Enesses” MChJ mehnat resurslari dinamikasi

№	Ko'rsatkichlar	O'lchov birligi	2021-y.	2022-y.	2023-y.	2022-yilning 2021-yilga nisbati	
						+;-	foiz,%
1.	Xodimlarning o'rtacha soni	kishi	48	56	65	+8	116,6
2.	Xodimlarning o'rtacha bir oylik ish haqi	ming so'm	4 966,0	4 771,0	5 309,0	-195	96,0
3.	Mehnat unumdorligi	ming so'm	40585	50789	65888	+10204	125,1

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, “Enesses” MChJ ishchi-xodimlarning umumiy soni 2022-yil oxiriga kelib 56 kishini tashkil etib, 2021-yilga nisbatan 8 kishiga oshgan. Mehnat unumdorligi 125,1 foizga yoki 1,25-marta ko'paygan. 2022-yilda jon boshiga to'g'ri keladigan ishlab chiqarish hajmi 40585 ming so'mdan 50789 ming so'mga oshgan. 2022-yilda xodimlarning o'rtacha bir oylik ish haqi 4 966,0 ming so'mdan 4 771,0 ming so'mga kamaygan, ya'ni 96,0 foizga o'sgan.

Korxonada marketing xizmati bo'limida 5 ta marketolog va 5 ta sotuv bo'limi xodimlari o'z ish faoliyatini olib boradi. Ularning jami ishchi xodimlar sonidagi ulushi ham yaxshi. Zero, bugungi shiddat bilan rivojlanayotgan zamonamizda marketingning o'rnini beqiyos. Shu sababdan, mazkur korxonada ham marketing bo'limi faoliyat olib boradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Korxonada savdo faoliyatini takomillashtirish va ularni rivojlantirish uchun quyidagi vazifalarni amalga oshirish maqsadga muvofiq, deb bilamiz:

- aholiga arzon va sifatli mahsulotlar sotishning iqtisodiy va huquqiy foydalanish imkoniyatini yaratish;
- ishlab chiqarish, savdo va boshqa xizmatlar sohalarida integratsiyalanish, kooperatsiyalanish jarayonini rivojlantirish mexanizmlarini yaratish;
- ishlab chiqarish va savdo sohasini davlat tomonidan tartibga solishni samarali mexanizmini yaratish;
- iste'molchilar huquqini himoya qiluvchi ishlab chiqarish tashkilotlari faoliyatini faollashtirish va jadal-lashtirish;
- korxona faoliyatida logistic tizimlarni takomillashtirish;
- sotuvdan keyingi servis sifatini yaxshilab o'z vaqtida xizmat ko'rsatishni takomillashtirish;
- ijtimoiy tarmoqlarda faol bo'lib, o'z savdo brendini tanitish;
- savdo sohasida raqobat muhitini ommaviy shakllanishini ta'minlash.

Adabiyotlar:

1. Gary Armstrong. Philip Kotler. Michael Marker. Marketing in introduction. England, 2016, paperback: 720 pages, Pearson.
2. Philip Kotler. Kavin Lane Ketler. Marketing Management. Pearson Education, Inc. publishing as Prestige Hall, USA, 2012-y.
3. Kotler F., Armstrong G., Vong V., Sonders Dj. Osnovy marketinga, 5-e evropeyskoe izd. Uchebnik. – M.: OOO “I. D. Vilyams, 2013. – 752 s.
4. Soliyev A., Vuzrukxonov S., Marketing, bozorshunoslik. Darslik. – T.: Iqtisod-Moliya, 2010. – 424 b.
5. Ergashxodjayeva SH. J., Qosimova M. S., YUsupov M. A. Marketing. Darslik. – T.: TDIU, 2011. – 202 b.
6. Musayeva Sh. A. Marketing tadqiqotlari. Darslik “STAR-SEL” MChJ nashriyot va ijodiy bo'limi. Samarqand-2023
7. Musayeva Sh. A. Integrallashtirilgan marketing kommunikatsiyasi O'quv qo'llanma “Mahorat” nashriyoti, Samarqand – 2022.
8. Musayeva Sh. A., Usmonova D. I. Innovatsion marketing “TURON EDITION” 2021-yil uchun o'quv qo'llanma.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 11-12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.